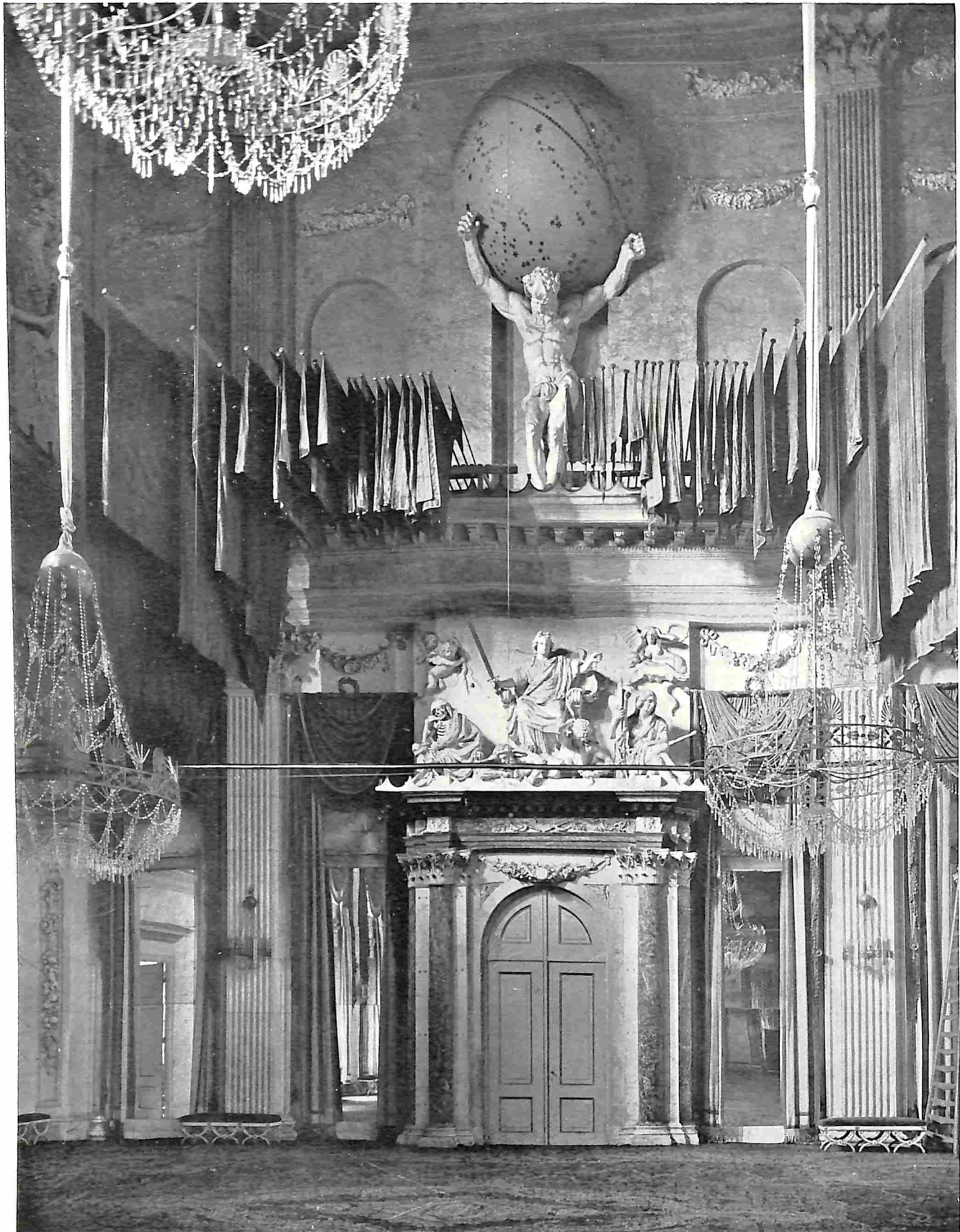

BUITEN

30^E JAARGANG N^O. 29

ZATERDAG 18 JULI 1936

DE WESTELIJKE WAND DER BURGERZAAL IN HET PALEIS OP DEN DAM TE AMSTERDAM

Redactie: Mr. P. J. A. BOOT

INHOUD

DE WESTELIJKE WAND DER BURGERZAAL IN HET PALEIS OP DEN DAM TE AMSTERDAM (ILL.) . . .	BLZ. 337
MILOFFSOROFF, DOOR A. AWERTSJENKO . . .	BLZ. 338—339
DE WULP (GEÏLL.), DOOR R. J. DE SIOPPELAAR	BLZ. 339, 348
MONT SAINT MICHEL (GEÏLL.) DOOR FRANS SLAGER	BLZ. 340—343
CALCEOLARIA'S OF PANTOFFELBLOEMEN (GEÏLL.) DOOR G. KROMDIJK.	BLZ. 342—343
VAN EEN PAREL, EEN PARADIJS EN EEN REUS. (III. EEN GEVAARLIJKE REIS NAAR DE BADPLAATS CILAO), GEÏLL.) DOOR W.	BLZ. 343—345
COALIE'S KINDEREN (GEÏLL.) DOOR H. STENFERT KROESE-CROLL	BLZ. 344—346
HET CLOVENIERSGILDE TE SCHERPENISSE (GEÏLL.) DOOR DIRK L. BROEDER	BLZ. 346—348

Men gelieve alle stukken voor Redactie en Administratie bestemd te zenden naar Rokin 74—76, Amsterdam. Bijdragen dienen vergezeld te gaan van postzegels voor eventuele terugzending.

Overneming van den inhoud, ook bij gedeelten, is verboden.

MILOFFSOROFF

DOOR A. AWERTSJENKO

TEGEN alle wetten der logica en literaire traditie in wil ik deze geschiedenis met het einde beginnen.

* *

Den morgen na het „voorval” kon de huisknecht Iwan den secretaris van het Departement van Financiën Erasmus Miloffsoroff nauwelijks wakker krijgen, niettegenstaande hij hem flink heen en weer schudde. „Mijnheer, u moet opstaan! Wat is er toch? Staat u toch op!”

„Wat is er — hoe laat is 't?” vroeg Erasmus slaapdrunken.

„Elf uur — u bent al veel te laat voor 't bureau”.

Miloffsoroff opende met moeite de oogen, zijn hoofd deed hem pijn; hij had een vreeselijken kater. „Laat me nog wat slapen”, smeekte hij zijn knecht.

„Mijnheer, er wachten twee heeren in de voorkamer”.

„Goed, laat ze wachten. Wat willen die dan?”

„Ze zeggen, dat ze u over een dringende aangelegenheid moeten spreken”.

„Goed, ik kom dadelijk”.

Toen de huisknecht de slaapkamer uit was, trok Miloffsoroff zijn kamerjapon aan en ging naar de voorkamer.

„Goeden morgen heeren. Waarmee kan ik u van dienst zijn?”

„Wij komen in opdracht van den landeigenaar Sapoenoff”, antwoordden de heeren kort.

„Neemt u me niet kwalijk, maar ik ken geen mijnheer Sapoenoff”.

„Denkt u dan even aan hetgeen er gisteren in het ‚Aquarium’ voorgevallen is. U hebt den heer Sapoenoff uitgedaagd. Wij zijn zijn secondanten”.

„Maar, heeren”, riep de heer des huizes met trillende stem. „Een duel? Ik weet heusch van niets”

„Gisteren hebt u onzen opdrachtgever in het

‚Aquarium’ gefixeerd, u noemde hem in het openbaar een idioot en toen hij op u toetrad en een verklaring verlangde, trapte u hem op zijn linkervoet”

„Op welken voet?” vroeg Miloffsoroff met zwakke stem.

„Dat is van geen belang. Inplaats van onzen opdrachtgever uw verontschuldiging aan te bieden, wierp u hem de spijskaart in het gezicht en riep luid: ‚Het zal me een genoegen zijn, u zo gauw mogelijk een kogel door het hoofd te jagen!”

„Maar, heeren, ik geef u mijn eerwoord, dat ik me er absoluut niets van herinner.”

„Dat gaat ons niet aan. U hebt onzen opdrachtgever uitgedaagd en moet de consequenties daarvan dragen. Indien u weigert zullen we het geval ter kennis van de boven u geplaatste instantie brengen”.

De knecht trad de kamer binnen met de mededeeling: „Mijnheer, er is een neger in de eetkamer die u zou willen spreken!”

„Een oogenblik”, zeide heer des huizes tot zijn bezoekers. „Ik ben dadelijk terug”.

Miloffsoroff ging de kamer uit, en plotseling zag hij tranen in de oogen van zijn knecht.

„Wat is er, Iwan?” vroeg hij deelnemend.

„U hebt een zwarten knecht gehoord en dan moet ik dus weggaan. Dat gebroken kopje zou ik wel betaald hebben”.

Miloffsoroff keek hem niet begrijpend aan, liep de eetkamer in en zag een neger voor zich.

„Wat wilt u?” vroeg hij nerveus.

„Mister heeft gisteren in ‚Aquarium’ gezegd: ‚Laat dat steppen, kom als kamerdienaar bij mij; je zult een best leven hebben, ik geef je honderd roebel per maand’. Ik heb mijn betrekking opgezegd en hier ben ik”

„Mooi”, antwoordde Miloffsoroff met zwakke stem, „ga maar naar de voorkamer, daar wachten nog een paar heeren. Ik kom dadelijk”.

Hij ging naar zijn slaapkamer terug, wierp zich op den divan en sloeg de handen tegen het voorhoofd. In deze houding vond Iwan hem.

„Mijnheer, daar is een jonge dame, die u dringend zou willen spreken”.

„Bent u daar, monsieur Miloffsoroff?” klonk een jonge stem en toen Miloffsoroff de gang inliep, zag hij daar een knap jong meisje met titiaanrood haar.

„Wanneer beginnen we met de eerste les?”

„Welke les?” riep Miloffsoroff verbaasd uit.

„Maar wat bent u vergeetachtig!” zei het meisje lachend. „Gisteren hebt u me gezegd, dat u drie keer in de week Fransche conversatieles van me wilde hebben Wat een slecht geheugen moet u hebben!”

„Wilt u maar de voorkamer in gaan? Ik kom dadelijk”

Machteloos liet hij zich op zijn slaapkamer in een stoel vallen. Weer kwam zijn knecht binnen:

„Mijnheer, daar is een kruier met een leeuwenvjong in een kooi. Moet ik die aannemen?”

Miloffsoroff snelde de gang in en werkelijk, daar stond een kruier met een groote kooi, waarin een leeuwenvjong.

„Waar komt u vandaan?” vroeg hij den kruier zenuwachtig.

„Uit het ‚Aquarium’. Hier is de rekening. Een

Afrikaansche leeuwenbaby. Voor 't bezorgen komt er vijf roebel bij".

Miloffsoroff gaf hem het geld, zette de kooi ijlings in een hoek van de voorkamer, haalde zijn portefeuille uit zijn jaszak te voorschijn, en telde het geld na, dat daarin was. Van de zeventuizend roebel, die hij als opbrengst van den verkoop van zijn stuk land gekregen had, bezat hij nog vijftuizend. Hij ging naar zijn slaapkamer, kleeedde zich haastig aan, greep hoed en jas, verliet heimelijk het huis en sprong in de eerste de beste taxi met de woorden: „Chauffeur, vlug naar het station".

Met den eerstvolgenden trein vertrok hij naar Warschau.

* *

Nu zal ik u het eerste gedeelte van de geschiedenis vertellen en u zult alles begrijpen.

„U hebt uw terrein uitstekend verkocht", zei Erasmus' vriend, de beambte der hypotheekbank, tegen hem. „Zoo'n goede zaak zou eigenlijk besproeid moeten worden".

„Accoord!" riep Miloffsoroff en gaf zijn vriend een klap op den schouder. „We gaan en op een paar honderd roebel kijk ik niet".

Eerst ontbeten ze nog eens in de „Beer", toen lunchten ze in het „Louvre" en 's avonds belandden ze in het „Aquarium". Ze bestelden champagne, waren in uitgelaten stemming en dronken broederschap. De hypotheekman, die boven zijn theewater was, vroeg Erasmus:

„Heb je wel eens Dumas gelezen?"

„Ja, maar dat is een heele tijd geleden. Waarom?"

„Dat is zoo'n prachtschrijver. Die schildert het leven. Zijn helden drinken wijn, raken op schoone vrouwen verliefd, duelleeren . . ."

„Wat kan mij jouw stomme Dumas schelen", merkte Miloffsoroff op.

„Bij Dumas is alles voornaam, aristocratisch. Bij de geringste kleinigheid worden oorvijgen uitgedeeld. Dan volgt een duel in het Bois . . ."

„Zoo".

„En wat zijn dat hier voor menschen? Kijk hem daar eens aan dat kleine tafeltje. Denk je, dat hij idealen heeft?"

„Die daar? Dat is een sukkel, een idioot!"

Miloffsoroff zei die woorden zoo luid, dat het geheele lokaal ze hooren moest. De onbekende liep op hem toe en zei:

„Waarom ben ik een idioot, mijnheer?"

Miloffsoroff stond onvast op, trapte den vreemde op den voet en grijnsde.

„Maak uw excuses, mijnheer!" riep de onbekende.

„Ik u mijn excuses maken? Eenvoudig belachelijk!" zei Miloffsoroff. „Meneer, ik verwacht uw secondanten, we zullen in het Bois de Boulogne op den sabel duelleeren. Hier is mijn visitekaartje", en wierp bij deze woorden hem de spijskaart in het gezicht.

„Dat was aristocratisch", merkte de hypotheekman op. „Je hebt gehandeld als een Fransche markies".

Toen zij den tuin van het café inliepen, merkte Miloffsoroff een neger op. Hij liep op hem toe en vroeg hem:

„Hoe heet je?"

„Tommy".

„Elke markies heeft een neger als bediende. Jaag je knecht weg en neem ook een neger in dienst", merkte de vriend op.

„Tommy, ik neem je in dienst tegen honderd roebel per maand. Morgen kun je komen — hier heb je mijn adres . . ."

* *

Daarop keerden zij naar het café terug en bestelden een souper. Niet ver van hen af zat een zangeresje, een elegante Française met een titiaanrood polkakopje. De bankbeambte wendde zich met een lachje tot haar:

„Madame la Comtesse, parlez vous français?"

„Oui", antwoordde de zangeres en glimlachte koket.

„Erasmus, deze jongedame zou een uitstekende leerares in Fransch voor je zijn. Een gravin, een schoonheid, dat moet je niet laten . . ."

De kleine Française viel in Miloffsoroff's smaak en zonder lang er over te denken, gaf hij haar zijn adres.

Toen ze later nog eens in den tuin kwamen, zagen zij een leeuwenkooi.

„Elke aristocraat heeft een leeuw", vond de bankbeambte. „Je kunt het dier aan je vrienden laten zien, dat is voornaam; ook de Graaf van Monte Christo had een leeuw".

„Ik ben zelf een Monte Christo", zei Miloffsoroff. „Goed, ik koop den leeuw. Brengt u hem morgenochtend maar bij me".

* *

Om het begrijpen dezer gebeurtenissen gemakkelijker te maken, zal ik een lijstje geven van hetgeen de beide vrienden dien dag gedronken hadden:

twee karaffen wodka,
vier flesschen rooden wijn,
drie flesschen likeur,
twee flesschen Hautes Sauternes,
drie flesschen champagne.

Denkt u hier eens goed over na en u zult begrijpen, dat Miloffsoroff den volgenden dag de hoofdstad voor goed verliet.

DE WULP

DOOR R. J. DE STOPPELAAR

HEBT ge wel eens den wulpenroep gehoord? Er is in ons land hiervoor gelegenheid te over. Want de wulp is de vogel van de heide, van het duin, van het waterland. Zeker zijn er op de Veluwe meer kippen dan wulpen, doch zoo heel zeldzaam is deze prachtige roeper der wijde heidevelden, der heuvelige duinstreken, der rietwereld niet. Volgens Strijbos nestelen in de Amsterdamsche waterleidingduinen een vijftigtal paren, terwijl in het Prinsenhof, een natuurreserveaat onder Eernewoude in Friesland, zeker een twaalf à dertien nesten zijn gevonden. Maar als ge ooit den voorjaarsroep van dezen vogel hebt gehoord, zult ge hem nimmer meer vergeten.

(Vervolg en slot op bladz. 348)

DE MONT SAINT MICHEL. GEZIEN VAN HET OOSTEN

MONT SAINT MICHEL

DOOR FRANS SLAGER

DIEN Meischen Zondagmorgen hing er een blond en warm licht in de lucht. In de diepe kloof van het rotsdorpje beneden begonnen de talrijke restaurants en uitstallingen zich op hun mooist te vertoonen. Nu en dan scheen de zon op veel en velerlei dingen, welke als „souvenirs” den kooplust moesten opwekken der talrijke bezoekers, die verwacht werden en van wier goeden smaak blijkbaar geen hooge verwachtingen gekoesterd werden. Maar de impressie van den vorigen avond, bij het halfduister van den komenden nacht onder de dreigende wolken, was hevig en stevig genoeg om veel àl te liefs — en veel leeds — te weerstaan. Toen, in de regenachtige en mistige schemering, doemde de Mont Saint Michel aan den horizon als een overblijfsel uit de oerwereld; massaal, grauw, onwrikbaar en zeer eenzaam. Voor een bewoner onzer lage landen geheel nieuw en vreemd. Immers, als natuur en kunst zich in déze verhoudingen gaan uitspreken, dan hebben de geest en de ziel zich op sterke, ongekende indrukken voor te bereiden. Hoe is de zang van de zee in den grijzen mist! De zee is wijd rondom en geheel verlaten en de duisternis komt over de golven; haar stemmen klinken dichtbij uit de diepten, en uit de verten, en in een schuimblanke omarming omvatten zij de kust. Welk licht hangt er in de lucht en op het water en hoe diep beneden is het eenzaam strand; hoe hoog en donker zijn de rotsen! Overal in de diepste diepten is niets anders dan de zee, en om-

hoog is het gonzen van den wind, en alleen onze eigen voetstappen klinken op het basalt der trappen en gaan dwalend over de terrassen en langs de borstweringen; droog, gedempt en talmend, en in de stilte der portieken en onder de gewelven hooren wij onze eigen ademhaling. Diep beneden is de zwierende vlucht, en de wilde roep der meeuwen en o! hun witte, golvende zweeflijn in den schemerigen nevel, hoog boven het deinende water op de vlagen van den Noord-Westen wind, rondom de luchtbogen en de transepten en baldakijnen. Den hoeveelsten nacht gaat de Mont Saint Michel nu in den hoeveelsten dag breekt straks voor hem aan! Hoeveel heeft hij er mee gemaakt: sterrenachten met het witte licht der maan, en de diepe slag-schaduw naast de rotsen. Het opkomen en ondergaan der zon, de middaghitte van den zomer, en het rosse licht der herfstavonden en dan de sneeuwstorm die hem de kruinen wit maakt; de voorjaarszon met den geur van bloesems en dien der oude, eeuwenoude rotsen. Nu is het een transparante Meinacht en er groeien jong struweel en nieuwe bloemen in de spleten van het basalt, er geuren bleeke en vuurroode rozen in den eenzamen kloosterhof; er zijn donkere diepten, waar alleen de stilte hangt. Deze Meinacht van den Mont Saint Michel is donker, sober en zwaar peinzend op het rythme van den golfslag en den zang van den wind; en alle demensies zijn zooals behoort in een groot land op een groote wereld, aan een wijde,

MONT SAINT MICHEL, DÉTAIL VAN DE ARCADEN DER KRUISGANG IN HET „MERVEILLE” (1225—1228)

wijde zee met onafzienbare kusten en horisonten, en de mensch is heel klein, als onzichtbaar en niet bestaande. Hij was daar met stoute, toomlooze gedachten en bedoelingen en onverzettelijken wil; met — eindelijk — verwezenlijkte doelstellingen en idealen. Altijd opnieuw bereikt, altijd opnieuw verloren ☼ In den vroegen Meimorgen werd het nachtelijk gordijn aan het uitspansel ten halve opgetrokken en er gloorde een goudig roze en doorschijnende gloed boven den zee-einder; en in het smalle, kronkelende en hobbelige winkelstraatje heel beneden (waren wij nu verzeild in Oud Brussel, maar dan in de schuinte?) begon een koesterende warmte. De honderd duizend leelijke dingen, die te koop lagen in de étalages en openlucht-uitstallingen,

glansden in de zon, en in den aangroeienden morgen kwam er steeds drukker bezoek. Het is daar beneden alles voor de gasten en toeristen van verschillende pluimage, alles heel genoeglijk en vriendelijk. Van dichtbij en uit de verte komen de menschen kijken; de vreemdelingen en het volk van eigen bodem. De boeren en burgers, de oppervlakkigen en diepzinnigen; de denkenden en andersdenkenden; de kunstenaars en poëten, de vaders, moeders en de zonen; de dochteren van geheel Frankrijk met o! zoo roode lipjes. Er zijn lieden uit Normandië en Bretagne in eigendommelijke dracht. Maar met dit al zijn de schoonheid en de stemmigheid niet gebaat. De schoonheid is beneden in het straatje zoek. Veuve Poulard vangt aan haar wereldvermaarde pannenkoeken te bakken: de gezelligheid heeft er post gevat! ☼ Hooger, veel hooger, op de kruinen, de remparts, de terrassen, in de diepe krochten, op de breede trappen, viaducten en borstweringen met geheel hun ingewikkelden bouwtrant, is het goed om te vertoeven en te kijken. Rondom en binnen in! Daar is, ten allerhoogste, de gothieke kerk met den bronzen Michel. De punt van zijn zwaard is 152 meter boven den spiegel der zee. Het lijkt alles, in zijn trotsch ten uitspansel stuwende lijnen, waarlijk hemelhoog. Hier zijn de trappen en hallen van het vroegere monastère; de corridors, kapellen, contreforts, luchtbogen, schuilplaatsen, gevangenissen, afgronden, bruggen, torens en schietgaten. De onverbiddelijke, eertijds als onneembaar geldende vestingwerken. Van de achtste eeuw af heeft het stempel der voornaamste bouwstijlen dezer oorden zich in het graniet der rotsen vastgelegd, rotsvast zooals de rotsen zelf. Geduldig, moeizaam en met vast geloof en vaste overtuiging. Hier hebben diep geloovigen en ootmoedigen (was een mystieke verschijning van den aartsengel Saint Michael aan den bisschop van Avranches, nu ruim elfhonderd jaar geleden, niet de aanleiding voor de stichting van het eerste heiligdom op den Mont-Tombe?), en trotsche heerschers gedroomd en gewerkt. Hun brandende ijver en onverzettelijke wil hebben zich — ten deele — verwezenlijkt! Nog staat daar de rots, als omgewerkt tot een reusachtige, moeilijk te omvatten, samenvatting van kracht en schoonheid, titanisch streven naar het absolute In de onmetelijke, arduinen ontvang-

DE KOORAFSLUITING DER ABDIJKERK (15e EEUW) OP DEN MONT SAINT MICHEL

zaal, waar een belangstellend publiek zich verzamelt ter rondgang en voorlichting, liggen, onder het glas der vitrines: een koperen ringetje, een zilverdoorweven, half tot stof vergangene sandaal; de fijn bewerkte resten eener lijkwade, zooals die gevonden werden in de oude graftomben van Heeren en abten, die regeerden op den Mont Saint Michel. Aan de wanden prijken kleine wapenschilden en naamborden, doffig rood en goud; duidend op alles wat in vroeger tijden groot en nobel was in Normandië en Bretagne, op hen die den Mont Michel beschermden, verdedigden en bewaakten. Het fijne licht van den jongen Meidag gloort door de hooge, smalle vensters Er is een gedempte echo van de voetstappen der bezoekers, die hun tocht aanvangen — en die langzaam wegsterft — en buiten is alleen de stilte en het eentonige, zachte rythme van de zee

Calceolaria's of Pantoffelbloemen

DOOR G. KROMDIJK

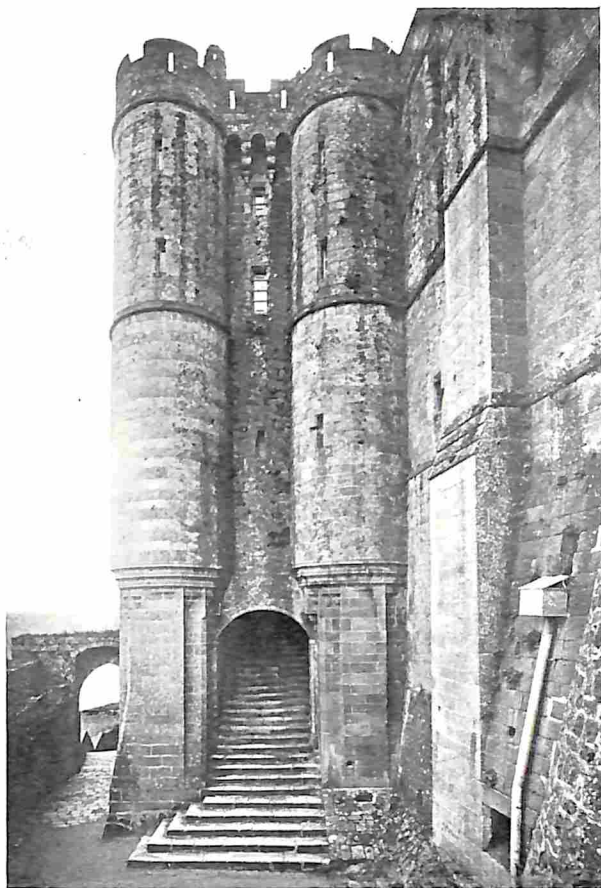
ER zullen weinig liefhebbers zijn, die de *Calceolaria's* of Pantoffelbloemen niet kennen. Immers in grootvader's tijd was de *Calceolaria* met haar eigenaardig gevormde en grillig geteekende bloemen reeds een dankbare kamerplant. Nadien is ze er een dertig à veertig jaar „uit” geweest, maar wordt de laatste jaren weer veelvuldig gekweekt. ☼ De bloeitijd van de *Calceolaria's* — althans van de grootbloemige — is zoo goed als voorbij, doch de juiste zaaitijd is nu aangebroken. De *Calceolaria's* zijn in twee groepen te verdeelen, n.l. de kruidachtige en de struikachtige. Hoewel het aantal soorten heel groot is, heeft men er slechts enkele in cultuur. Het meest bekend is de grootbloemige Pantoffelbloem: de *C. hybrida grandiflora*, in wier zaadmengsel bijzonder mooi geteekende en gevlekte soorten voor-

komen. ☼ De vermenigvuldiging van deze grootbloemige *Calceolaria's* geschiedt uitsluitend door middel van zaaien. Niet ieder kan deze planten

kweken, omdat ze tijdens den winter vorstvrij gehouden moeten worden. Wie dus in het bezit is van een kasje of een broeibakje, die alleen met vriezend weer, slechts matig verwarmd behoeven te worden, kan dit heel goed doen. Ook in een broeibakje zonder verwarming gaat het heel goed, indien men de planten met bedekking van stroo- en rietmatten maar vorstvrij weet te houden. ☼ Het zaad kan thans in een z.g. zaaipan uitgestrooid worden. Het is zeer fijn en mag niet onder gedekt worden: het is al voldoende als de oppervlakte even met een plankje wordt aangedrukt. De zaaipan houdt men tot aan den rand in het water, zoodat dit naar boven optrekt; het wegspoelen der fijne zaadjes wordt daardoor voorkomen. ☼ Het geheel wordt met een glasruit afgedekt en zóó ingegraven dat de zon er niet op schijnt. Kommen de plantjes op, dan wordt

de ruit verwijderd, doch men moet het jonge goedje steeds uit de zon houden. Eénmaal verspenen, daarna moeten ze in stekpotjes gezet worden. Als grondmengsel gebruiken we verteerde bladaarde, turf, molm en scherp zand. ☼ Goede planten krijgt men door ze nog vóór den winter te verpotten, in den z.g. bloeipot, in dit geval een „Geraniumpot”. We gebruiken het zelfde grondmengsel, alleen voegen we er dan een weinig fijn gewreven koemest aan toe. In plaats van turf, molm kunnen we ook gebruik maken van heidegrond. Bij vriezend weer moeten we de plan-

ten tegen de vorst beschermen, bij open weer moeten men de ramen zoo hoog mogelijk luchten. Komt de bloemstengel eenmaal te voorschijn, dan kunnen de planten naar de kas, waar men ze uit de zon verder kweekt, regelmatig giet, en af en toe

HET CHATELET, DE INGANG VAN DE ABDIJGEBOUWEN (BEGIN 15^e EEUW) OP DEN MONT SAINT MICHEL

DE MONT SAINT MICHEL, GEZIEN VAN HET NOORDEN

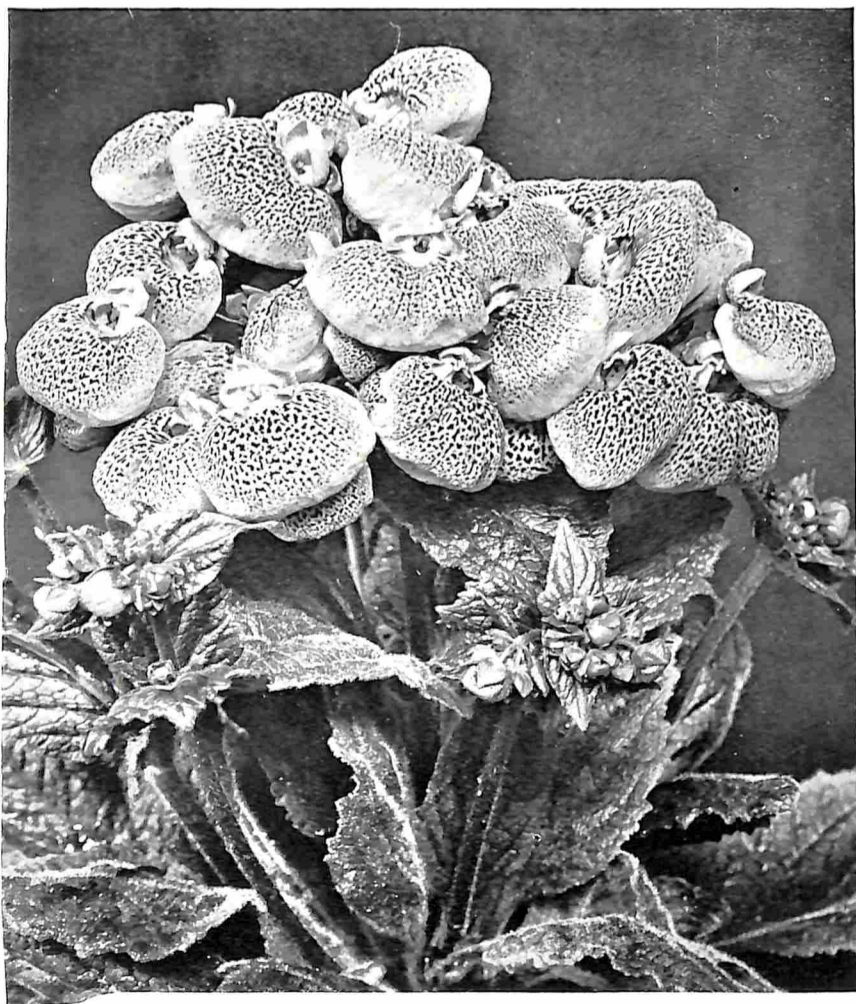
een weinig vloeimest toedient. ☼ Als kamerplant moet men ze op de zelfde wijze behandelen, en dient men er rekening mee te houden, dat ze weinig kunstmatige warmte verdragen. Bij een te hooge temperatuur en een te droge atmosfeer zitten ze spoedig onder de luis. Om die reden moet men techt zooveel mogelijk vermijden. Worden de planten toch door luizen bezocht, dan dient men daartegen — met een bespuiting — zoo spoedig mogelijk maatregelen te nemen. ☼ Van de andere groep is de *Calceolaria rugosa* wel een van de bekendste. Vooral de variëteit *Triumph des Norden*, met kleine citroengele bloemen, is een veel voorkomende tuinplant. Jammer genoeg is ze echter niet winterhard, wil men er dus inblijven, dan dient men er elk najaar stekken van te nemen. In een Geraniumpot, gevuld met zandige aarde, steekt men begin October een tien tot vijftiental stekken. Ze wortelen spoedig en op een lichte, vorstvrije plek houdt men ze gemakkelijk over.

Van een parel, een paradijs en een reus

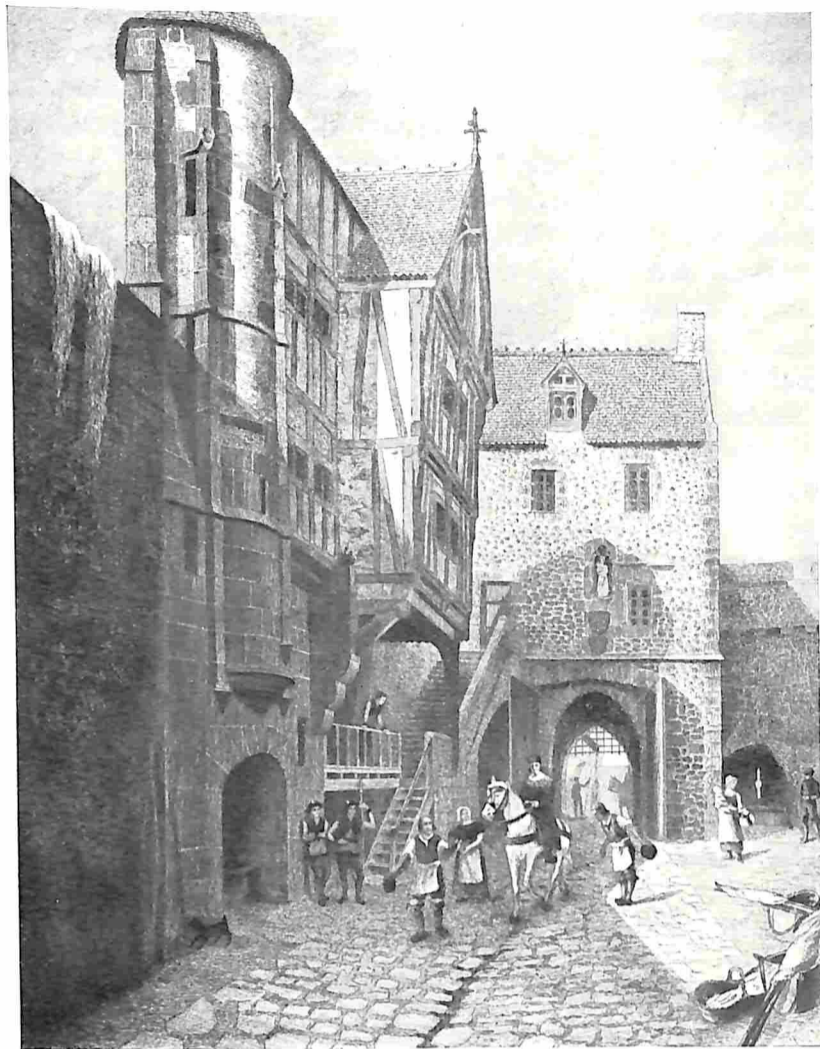
EEN GEVAARLIJKE REIS NAAR DE BADPLAATS CILAO (III)

HET vele schoons, dat men op den weg naar Hellbourg te aanschouwen krijgt, wordt nog in de schaduw gesteld door een tocht naar de op ruim 1000 meter gelegen badplaats Cilaos.

☼ Van Le Port komende, kan men met het fameuze treintje naar St. Louis rijden, op een na het laatste station in het zuiden van het eiland. Vandaar gaat de tocht landwaarts in. ☼ De reis langs de kust met den trein is al zeer de moeite waarde. Nu eens gaat het vlak langs het strand met zijn geelwit koraalzand of loodgrijs magnetiet of magneetijzersteen (dat bijvoor-

CALCEOLARIA MULTIFLORA NANA

DE MONT SAINT MICHEL. MAISON DE L'ARCADE, EN PORTE DE ROY (15e EEUW)

Naar de ets van Henri Voisin. Deze gebouwen zijn ongeveer in denzelfden staat bewaard gebleven

beeld aan een mes blijft hechten), dan weer vrij hoog met aan één zijde de rotsen. Evenals op Mauritius heeft men ook hier dikwijls een prachtig uitzicht op den oceaan, kijkende door de filaos met hun ranke naalden, maar de baaien zijn op Réunion niet zoo ruim en blijven meer inhammen. Hier en daar stort een rivier in zee, waarover een geweldig hooge spoorbrug is gelegd. ☼ Na veel stoppen en wachten bereikte het treintje eindelijk St. Louis, waar op het „stationsplein” twee auto's stonden te wachten op een vrachtje. We monsterden beide wagens en besloten den auto te nemen welke nog een echtpaar naar huis had te brengen, dat we in den trein hadden leeren kennen en denzelfden weg moest, maar zijn doel reeds na 5 kilometer bereikte. Op onze vraag hoe oud het „Citroentje” was, antwoordde de chauffeur vol trotsch dat de wagen van . . . 1921 dagteekende. Het portier sloot weliswaar niet meer en moest voortdurend met de hand vastgehouden worden, terwijl ook tal van andere onderdeelen van den wagen niet bepaald een indruk van overdreven soliditeit vermochten te wekken, maar zoo nauw moet men op Réunion niet kijken. Met het vooruitzicht dat het over een uur reeds donker zou zijn, konden wij met zulke gunstige voortekenen den weg langs diepe afgronden natuurlijk met alle gerustheid gaan afleggen! ☼ De rechtstreeksche afstand van de kust naar Cilaos is niet meer dan een 20 kilometer, maar de werkelijke wel 35. Daar komt bij dat de eerste 8—10 kilometer over vlak terrein bijna recht zijn, zoodat de resterende 10 kilometer „hemelsbreedte” over een 2½ maal langer traject moeten worden afgelegd. ☼ Evenals in het dal, dat naar Hellbourg voert, steekt ook hier de weg eenige malen over een

vol met steenen en gruis liggende rivierbedding. Maar er is verschil. Het ravijn, dat naar Cilaos leidt, is zóó smal dat de weg voor een groot deel in de rotsen uitgehouwen is. In het eerst ziet men tegen de honderden meters hoge rotswanden met ontzag op en krijg je als Hollander het gevoel dat die massa's op je neer zullen vallen, maar hooger op zie je op een halven meter naast de auto afgronden van 500 meter en meer gapen. Want de weg is niet veel breder dan een auto. Eénrichtingverkeer is dan ook noodzakelijk in dien zin, dat men tweemaal daags van beneden naar boven kan en tweemaal in omgekeerde richting. Teneinde de kans om in de diepte te tuimelen zooveel mogelijk te verkleinen, zijn op de gevaarlijkste punten betonnen en steenen muurtjes opgetrokken of wit gekalkte steenen palen geplaatst. De helling der bergen is voorts zóó steil, dat de tallooze zigzaggen haast recht boven elkaar liggen en de weg zich soms zelfs naar boven schroeft. Op één punt kruist hij zichzelf en maakt dus een lus, terwijl op een paar plaatsen een vrij lange tunnel moet worden gepasseerd.

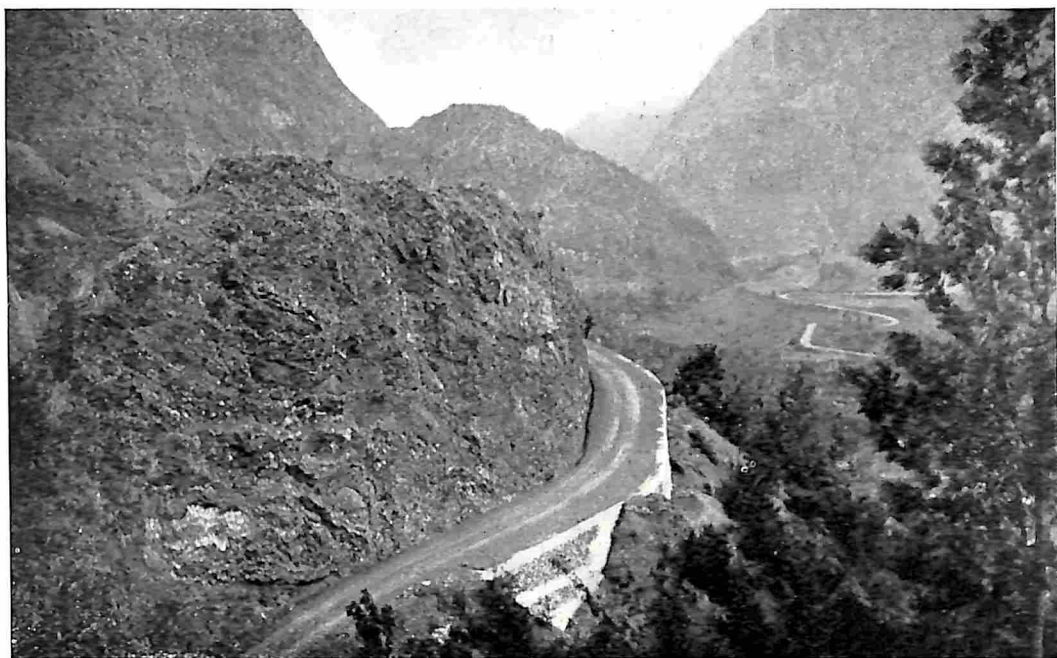
Vele bochten zijn zelfs niet in eens met de auto te nemen. ☼ Deweg naar Cilaos is zonder twijfel een kranig stuk ingenieurskunst. Het heeft dan ook tot 1933 geduurd, alvorens het mogelijk was Cilaos per auto te bereiken; vóór dien tijd gingen de toeristen per draagstoel naar boven, waaraan vier man te pas kwamen. ☼ Men kan zich

indenen dat een tocht langs een dergelijken weg dengene, die hem voor de eerste maal maakt, van begin tot einde in ademlooze spanning houdt. Daarbij openbaart zich in zulk een korten tijd een groot verschil in plantengroei. Beneden is het nog tropisch en subtropisch, maar na een uur doet de flora veel meer aan die der gematigde streken denken. De rotswanden zijn evenwel dermate steil, dat op vele plaatsen in het geheel niets groeit. ☼ Intusschen hebben we van al dat prachtigs op de heenreis maar een deel kunnen genieten en eerst op den terugtocht kunnen zien wat we den avond tevoren hadden gemist. Toen we namelijk een uur onderweg waren, werd het donker en moesten de lichten op. Dat was echter gemakkelijker gezegd dan gedaan, want licht geven deden de lantarens niet. Alleen gaven de kleine lampen bij tusschenpoozen een flauwe opflikking. Op mijn voorstel werd besloten niet lang te morrelen, maar door te rijden zoolang het nog schemerde, maar toen het geheel donker werd, moesten er andere maatregelen genomen worden, en we waren toen, zooals later bleek, nog niet eens halfweg! ☼ We zullen maar geen uitvoerige beschrijving geven van het „getob” dat toen gevolgd is. Heele stukken hebben we geloopt met een zak-

doek op den rug, zoodat de chauffeur bij iedere flauwe opflikking even het witte doek kon zien en wist dat hij nog midden op den weg stond. Het gevaar om van de steilte te storten was inderdaad ver van klein. Hoewel, eerlijk gezegd, ons hart soms wel eens hoorbaar klopte, hebben we toch in het diepduister den ernst van den toestand niet beseft, daar we dan zeker niet verder hadden gegaan. Eerst den volgenden dag bij den terugtocht drong het tot ons door, hoe levensgevaarlijk de reis in de duisternis was geweest. Maar we bereikten Cilaos, zij het ook drie uren later dan waarop gerekend was en het elektrische licht van dit bergdorp deed ons hart opnieuw snel kloppen, maar ditmaal was de oorzaak wel een eenigszins andere . . . ☼ Cilaos ligt aan den voet van den Piton de Neige, den ruim 2700 m hoogen Grand Bénard en tal van andere bergreuzen. Het uitzicht, hoewel indrukwekkend, is daardoor zeer beperkt. De afstand van het dorp tot de plaats, waar een denkbeeldige loodlijn van den top van den Piton de Neige het grondvlak snijdt,

is niet meer dan een 5—7 kilometer, zoodat men zich kan indenken welk een dreigenden indruk zulk een bergmassief op den bewoner van het lage land maakt. En dan te denken op een eilandje ter grootte van Noord-Holland benoorden het IJ te zijn, met in de onmiddellijke nabijheid de oceaans met diepten van 2000, 3000 meter en meer. ☼ Cilaos

is een centrum voor vele bergtochten. Voor het bestijgen van toppen als de Piton de Neige heeft men echter een gids noodig en moet men zich op een tocht van één of twee dagen voorbereiden. Daar Mauritius slechts 185 kilometer van La Réunion verwijderd is, kan men van den top van den Piton de Neige bij helder weer het eerstgenoemde eiland zien liggen. Tijdens de koudste maanden, Juni tot September, kan het gebeuren dat 's nachts gevallen sneeuw gedurende de morgenuren blijft liggen; vandaar de naam van den berg. ☼ Voor de bestijging van den vulkaan heeft men eveneens een gids noodig. Helaas heeft ons daartoe de tijd ontbroken en hebben we ons moeten vergenoegen met het zien van den hoogsten bergtop uit de verte! (*Wordt vervolgd*)

LAATSTE GEDEELTE VAN DEN WEG NAAR CILAOS OP RÉUNION; HIER ZIJN GEEN DIEPE RAVIJNEN MEER

Coalie's kinderen

DOOR H. STENFERT KROESE-CROLL

COAL Queen heeft kinderen, acht dikke, zwarte mollen. Ze glanzen van welvarendheid, de zooltjes van hun voetjes zijn glimmend zwart, alsof ze zwart glacé handschoentjes droegen en hun kopjes zijn stomp en rond als kikkerkopjes. Als ze drinken, zetten ze zich met de voorpootjes

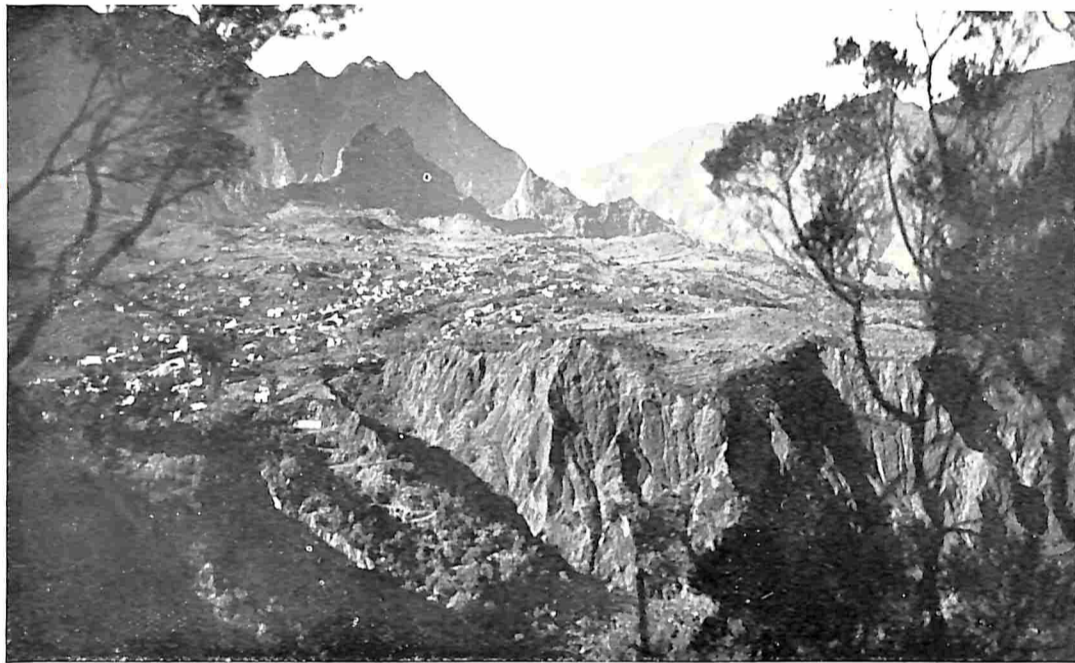
tegen de moeder af, ze strekken hun ruggetjes met de achterpootjes achteruit en zuigen wat ze kunnen met rukkende bewegingen. Eerst worstelen ze zonder iets te krijgen, dan ineens begint de melk te stroomen. Het klokt in hun keeltjes, komt er soms bij de neusjes weer uit en hun glimmend zwarte rattestaartjes kwispelen snel en rhythmisch. ☼ Coalie vindt het gezellig. Ze ligt rustig met haar kroost in het stroo en geniet van de lekkere kostjes, die ik haar breng, vleesch, soep, hondenbrood, gemalen pinda's, eendeneieren met melk en moutextract op een dikke plak roggebrood. Maar de allerheerlijkste tractatie komt 's avonds: Een geklutst ei met een flinke scheut anisette! Verrukt kijkt ze toe, terwijl ik het ei kluts en als ze het op heeft, likt ze en likt ze haar bek af, tot we kriebelig worden van het gesmak. ☼ Zoo is de eerste weken alles pais en vreê, maar de hondjes groeien hard! Ze krijgen scherpe klauwtjes en venijnige tandjes en wachten niet meer kalm hun beurt af. Als hun moeder in de kennel komt, stormen ze onder kreten

van verrukking op haar af en worstelen en vechten om een plaatsje. Coalie vindt dit niet aardig meer. Ze durft niet te gaan liggen, maar blijft slachtofferig staan, klaar om weg te springen, als haar kinderen haar al te veel pijn doen. De hondjes, die op hun achterpootjes waren gaan staan om te drinken, rollen dan als kegels door

elkaar en blijven luid jammerend achter, tot ze zich troosten en hun leed verzetten door brommend en keffend met elkaar te gaan vechten. ☼ Nu is de tijd gekomen om bij te voeren. Ik zet vier bakken lauwe Lactol neer, aan elken bak twee hondjes. De eerste proeven zijn niet bepaald een succes. Ik duw hun snuitjes erin, ze likken weifelend hun eigen neusje en dan vol vuur elkaars neusje af. Als ze merken hoe heerlijk het smaakt, weten ze niet beter te doen dan met hun dikke, zwarte pootjes in de Lactol te stappen en hard te slobberen. In een oogenblik zijn de glanzende mollen herschapen in stekelige, natte monstertjes, die aan alle kanten kleven. Gelukkig vindt Coalie Lactol óók lekker. Ze likt de kinderen gretig af, wat wel niet heelemáál een bad kan vervangen, maar toch de ergste kleverigheid wegneemt. Na Lactol komt rauw geschraapt vleesch. Ik plak een kluitje aan mijn vinger en duw die den hondjes in den bek. Heerlijk vinden ze het! Ze zuigen en smakken en klemmen mijn hand met hun voorpootjes vast. Na een dagje eten ze ook rauw gehakt uit hun bak. ☼ In dezen tijd beginnen ze geweldig hard te groeien. Ze zijn niet meer tevreden in hun kist met stroo, maar klauteren op den rand en duikelen aan den anderen kant

naar beneden. Ze gaan de kennel uit, den zonnigen tuin in, eerst weifelend, maar steeds brutaler en een paar dagen, nadat ze voorzichtig, half kruipend hun eerste pasjes op het grint hebben gezet, galopperen ze al door den tuin met wapperende staartjes en oortjes. Ze kunnen voorloopig weinig schade aanrichten, want om de border en de perken heb ik hekjes van kippengaas laten zetten en in het begin komt het niet in hun kopjes op, dat het achter dat gaas óók prettig zou kunnen zijn. Hun moeder en grootmoeder geven een goed voorbeeld. Voor haar zijn de hekjes nauwelijks een hindernis, ze kunnen er met gemak overheen stappen, maar ze begrijpen de bedoeling en houden zich beleefd aan de wenschen van de vrouw. Wie de puppies het eerst op het idee heeft gebracht in de border te willen komen? Ik weet het niet, maar ik denk haast Gwendolen, de schildpad, die behagelijk met een kropje sla in de warme zomersche zon ligt te stoven. Ineens hebben de puppies haar in de gaten! Er ontstaat een opgewonden gedrang voor

het hekje, ze keffen van enthousiasme, bijten elkaar in de ooren. Sommige beginnen heftig te graven om onder het hek door te komen, andere klauteren als katten tegen het gaas op en de brutaalste vliegen met een wilden aanloop er bovenop, om dan spartelend aan den anderen kant in de bloemen te vallen. Gwendolen verdwijnt

CILAOS, GEZIEN VAN DEN PITON DE NEIGE

spoorloos onder haar schild en laat de hondjes over en om zich heen razen, tot ze weer aftrekken, het kropje sla in triomf mee nemend. ☼ Een tweede verleider is Peter, de miniatuur-grijze-poes. Hij is in huis gekomen om moeder Coalie verdraagzaamheid tegenover poesen te leeren en was binnen enkele dagen heer en meester in huis. Uit elken hondenbak steelt hij de lekkerste stukjes en geen hond, die er zich tegen verzet, al wreken de keeshonden zich wel door het schoteltje melk, waar Peter met een precieus tongetje genietend uit zit te lebben, met een fiksche slurp van hun groote, rose tong leeg te likken. Peter verwaardigt zich ook met de puppies te spelen. Hij zit op de tuintrap en speelt uit de hoogte (letterlijk en figuurlijk!) met ze. Een gracieuze tik op een dik kopje, een vinnige haal naar een staart, een paar vlugge krabbels voor wie hem te na komt en Peter rent als de wind dwars door de logge, dikke hondjes over het gras, het hekje over in de border, waar hij zich onder een denneboompje verschanst en geïnteresseerd toeziet, hoe de zwartjes aan komen rennen, over elkaar rollen en hijgend en keffend tegen het hekje op klimmen. Als ze er eindelijk over komen, is Peter, wip! weg, den boom in. ☼ Een beter op-

voeder is Robert, de jonge keeshond. Hij neemt bepaald vaderlijke allures aan, laat het „junge goed” over zijn rug rollen en aan zijn vacht bijten en zorgt voor speelgoed. Eerst komt hij met een ouden zak, waar ze met z'n allen aan rukken. Robert aan den eenen kant, al de zwartjes aan den anderen kant. Daarna brengt hij hun een stoffer, die bijzonder in den smaak valt, dan een oude tennisbal of een groot been, hij weet de kinderen bepaald aardig bezig te houden. Gelukkig maar! Want moeder Coalie, het moet tot haar schande gezegd worden, heeft er eenigszins genoeg van! Rustig ligt ze

boven aan de trap te kijken naar het spelen van de kinderen en zelfs als ze honger krijgen en jankend de trap probeeren op te krabbelen, blijft ze, onbewogen als een sphynx met haar bruine oogen den tuin in staren, alsof ze haar kinderen niet zag of hoorde. Noodig hebben ze haar trouwens niet meer. Ze eten als jonge wolven, alles smaakt hun en ze gedijen ervan. Coalie vindt de regeling zoo uitstekend, zelfs 's nachts wenscht zij

niet meer bij de puppies te slapen. Alleen kijkt ze 's avonds droef verwijtend als ik heerlijke bakken met eten naar de kennel

breng en geen eitjes met anisette meer voor Coalie kluts! Ze mist deze tractatie bepaald! Veel meer dan zij haar kinderen mist, als zij weg zijn. Want ja, de pups zijn nu zeven weken, van hun moeder krijgen ze niets meer en nu wordt het langzamerhand tijd, dat ze naar hun nieuwe tehuizen gaan. Een voor een verdwijnen ze, naar verschillende streken van het land. Coalie ziet ze laconiek vertrekken, aan niets kan ik merken, dat

ze ze mist. Eerder opgelucht lijkt ze, nu ze van haar baldadige jonkjes bevrijd is. ☼ Eerst gaan er twee, dan nog één en een week later ineens drie op één dag. Twee zijn er nog maar over en nu, ter elfder ure, ontwaken Coalie's moederlijke instincten. Zoo twee kinderen, een jongen en een meisje, dat vindt ze gezellig! Languit gaat ze met ze in het gras liggen, likt ze zorgvuldig schoon en laat zich zelfs verleiden tot een stoeipartijtje. Als ze merkt, dat ik er naar kijk, staat ze stil en trekt haar lip op in een verlegen lachje, alsof ze zich voor haar kinderachtigheid geneert. ☼ Nummer zeven, heimelijk mijn lieveling uit het nest, breng ik zelf naar Zeeland en dan komt de ochtend, dat er een auto voor de deur stilhoudt en de allerlaatste pup, het dikke, gitzwarte dochtertje, wordt meegenomen. Coalie kijkt haar ingespannen na en zij, die zoo stoïcijnsch haar

andere kinderen zag vertrekken en zoo opgelucht was, dat ze weer alleen mocht slapen, ze doet, wat we geen van allen verwachtten, ze licht haar kop op en huilt klagelijk.

Het Cloveniersgilde te Scherpenisse

DOOR DIRK L. BROEDER

HET Cloveniersgilde te Scherpenisse, een plaatsje

DE JONGELUI IN AFWACHTING!

DE ZWARTE BENDE

op het eiland Tholen, in Zeeland, is misschien een der interessantste overblijfselen uit den tijd, dat alom in ons land de schutterijen en schuttersgilden hoogtij vierden.

☼ Dat het in weerwil van den ondergang van zijn medegilden is blijven bestaan, is misschien toe te schrijven aan het feit, zoo meent Hollestelle, dat het op de oude tradities van ons vorstenhuis steunt. ☼ Het Cloveniersgilde werd in 1594

opgericht met medewerking van prinses Maria van Nassau, gravin van Hohenlohe, de oudste dochter van prins Willem I van Oranje met Anna van Egmond, gravin van Buren. Destijds was deze vorstin „administratrice der goederen van den

hooggeboren onsen geliefden broeder heere Philips Willem by der gratien Godts, Prince van Orangien, Grave van Nassau, Bueren, Baron van Breda, Grimbergen enz”, zooals de keur vermeldt. Onder deze „enzoo voort” behoorden ook de ambachten Scherpenisse en St. Maartensdijk op Tholen. ☼ Het gilde

was op verzoek der vroede vaderen van Scherpenisse opgericht, want de keur zegt, dat „wy ter oitmoediger bede ende versoecke van Baillui, Schouteth ende Schepenen onsser heerlicheyt van Scherpenisse voors. ende tot betere versekeringhe ende bewaeringe vanden ingezetenen ende inwoonderen aldaer in deze tegenwoordige conjuncture des tyds naer voorgaenen rype deliberatie van Raden gestelt ende geordonneert hebben, stellen ende ordineren by desen eene confrerye oft Gilde van Cloveniers, binnen den voorschr. onsser heerlicheyt van Scherpenisse in der manieren ende op den conditien poincten ende articulen hier naer volgende.” ☼ De negentien „conditien poincten ende articulen” stipuleerden, dat het gilde uit „zesenvyftich goede ende eerlycke personen” zou bestaan, te weten twee en vijftig gewone leden en

vier officieren. Er werd nauw gelet op de goedheid en eerlijkheid dezer leden, en iemand, die het getijdlang geschorst. ☼ Dat er voldoende tijd bestond om lid te worden, bleek wel uit het feit, dat men „onder de tsechtich ende ten minsten achtien jaeren oudt” moest zijn. Vader en zoon, of twee ongehuwde broeders uit hetzelfde gezin, konden lid zijn, die ieder als intredegeld „eenen nobel van acht schellingen grooten vlaems” moesten betalen, hetgeen in onze munt een bedrag van twee gulden veertig cent is. ☼ Ieder der leden had een „musket

Maria van Nassau

HANDTEEKENING VAN MARIA VAN NASSAU ONDER HET REGLEMENT VAN HET CLOVENIERSDOELEN TE SCHERPENISSE
Cliché J. A. Jolles

ofte roer (= geweer) naer dat se bequaem sullen bevonden worden ofte de wapenen sullen connen becostigen ofte gebruyken, met een flessche ende flesquille (= veldflesch) mitsgaders een Rapier hangende eerlyck ter zijden, allet selve wel schoone ende gebruckbaer onderhoudende op een boete van twaelf stuyvers al tot discretie van Dekens ende gezworens, versien ten minsten een musket met twee pont buscruyt een pont lonten ende dry pont gegoten loodt tot voorse. musket dienende ende de roers halff soo veele als voorss. is.” ☼ De verdere artikelen gewagen bijna alle over de schuttersfeesten en de verplichtingen bij huwelijk en overlijden, benevens de boeten, die den leden konden worden opgelegd. ☼ Dat het gezag hoog gehouden werd, blijkt wel, want „nyemandt sal Coninck, Deken noch Gezworens quaede, leelycke, spytige woorden geven haer officie raeckende op de boete van thien stuyvers opdat het twee schutters kennelyck zy.” ☼ Tenslotte wordt melding gemaakt van het feit, dat telkenjare in de maand Mei rekening en verantwoording door dekens en gezworenen moest worden afgelegd, en „des toirconden hebben wy dese ondergeteekent, ende onssen zegel daer beneffend doen op drucken binnen der stad. Delft den zevensten dach van Meerte in den jare ons Heeren duysent vyffhondert vier ende tnegentich”. Helaas ontbreekt het zegel, doch de handtekening van Maria van Nassau, ferm en duidelijk, eert in geen geringe mate dit merkwaardig stuk. ☼ Tegenwoordig bestaat de eed uit twaalf fleschjes bier, die bij de inauguratie worden geledigd door de aanwezigen. Ook Maria van Nassau schijnt een zeer wijze vrouw geweest te zijn, althans zij was het, die, wanneer het schuttersfeest was, gedurende de Pinksterweek, van den noen tot tien uur des avonds op Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag vrij bier voor de schutters gaf. ☼ Nog heden dage wordt dit traditioneele feest hooggehouden. In de Pinksterweek gaat 's middags om 12, 4 en 6 uur een jongen met een trommel door de

gemeente, en in de gildekamer is het groot feest, nu echter in alle bescheidenheid. Het bier wordt afgetapt in oude tinnen kannen, die evenwel niet van den oorsprong van het gilde dateeren, en des avonds wordt het feest onder het schijnsel van kaarslicht voortgezet. Hierbij komen de mooie relikwieën van het Cloveniersgilde te voorschijn. De gildevlag hangt buiten uit het raadhuisje op deze vier dagen van den noen tot acht uur 's avonds, des Woensdags twee uur korter, indien een nieuw lid wordt aangenomen. Dan gaat het in optocht naar het huis van het nieuwe lid, terwijl één officier

in de gildekamer wacht om de honneurs bij de ontvangst waar te nemen. Het nieuwe lid ontvangt de gildebroeders op zijn erf, meestal op de bleek, waar dan dikwijls een teil melk pleegt te staan, waaruit iedereen maar schept tot ze leeg is.

Vervolgens gaat de optocht naar de gildekamer, waar de achtergebleven officier het nieuwe lid ontvangt en hem den eed afneemt, in casu het bier, waarbij deze het eerste glas krijgt, het gevolg de rest op één glas na, welk voor het nieuwe lid is. Hierop betaalt het aangenomen lid zijn „nobel van acht schellingen grooten vlaems,” te weten f 2.40. En dan gaat het feest verder. ☼ Het bier wordt vanwege het gilde bekostigd. Krijgt iemand echter trek in wat „hartelickers”, een zure haring of zoo, dan kan hij dit koopen door bemiddeling van den gildeknaap, die tevens de plichten van bierschenker vervult, en later rekent men met hem af. Op den laatsten avond van het feest permitteert men zich allerlei grappen, hoe meer hoe liever, want de boeten hieraan verbonden stijven de kas. ☼ Een der eigenaardigste gebruiken is wel wanneer een nieuw lid aanwezig is en het „aanstooten” plaats vindt, dat is, indien de gildebroeder wil drinken, dat men hem een stoot

geeft, zoodat hij tot groote pret der anderen morst. Kan hij het gemorste bier nu niet met de hand geheel bedekken, en dat is wel moeilijk, daar zorgen de gildeleden wel voor, dan volgt een boete van veertig cent voor de goede zaak. ☼ Is het gildebezit, vooral de documenten, grootendeels in den loop der jaren verdwenen, er is nog een oude gildevlag aanwezig, die uit de Nederlandsche kleuren is samengesteld, en in het midden het wapen van Scherpenisse met daaromheen attributen en de woorden „Gilde te Scherpenisse” met het jaartal 1594. Het dundoek dateert echter niet uit het stichtingsjaar. ☼ Verder zijn er nog een zilveren vogel, met achterop den staart „Scherpenisse”, en twee zilveren schilden, respectievelijk met de opschriften „Marinus Baeck, eerste conynck Scherpenisse 1630” en het andere „Jan Marinisse

RAADHUIS TE SCHERPENISSE MET DE GILDEVLAG

Cliché Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen

vander Burcht anno 1632". In beide schilden zijn gekruiste roeren (geweren) gegraveerd, terwijl dat van Marinus Baeck bovendien voorzien is van een wapenschildje onder zijn naam. ☼ Wanneer een gildebroeder sterft, moeten de anderen op een de begrafenis komen, waarbij men deze zilveren attributen op de kist legt.

DE WULP

(Slot van bladz. 339)

HETZIJ dat ge hem hebt zien zweven in wijde kringen boven hei en dennen of zijn golvende glijvluchten hebt zien houden over duin en waterland, die roep blijft u bij, dat heerlijke melodieuze: tla-ü! tla-ü! tla-ü-ie! eenige keeren achtereen als aanloop en dan eenige heldere vibreerende fluittonen tot slot. ☼ Twee soorten wulpen — een derde, de dunbekwulp, werd slechts een paar maal als wintergast in ons land gezien — komen hier vrij veelvuldig voor. De eene, de regenwulp, alleen op den trek. Over onze lage landen doet die in zomertijd zijn trillend: „hüüüü” hooren. Hij is kleiner dan de andere, die hier broedvogel is, donkerder van kleur, minder gevlekt en goed te herkennen aan een gelig witte streep over de kruin. ☼ De andere, onze heidetuter, regenfluitter, is een mooie vogel, die veel lijkt op een reuzeleeuwrik met een benedenwaarts gebogen snavel. Van boven is hij bruingrijs met witte vlakjes; langs den gelig gekleurden hals loopen donkere lengtestrepen, de onderkant is wit met bruine strepen, de staart lichtgrijs met zwarte dwarsbanden. Bruin is het groote oog. Het is een deftige, zichzelf-bewuste vogel, die zich weinig afgeeft met de andere tippe-laars over de velden. Zoo rustig staan zij daar in het voorjaar na den terugkeer in Maart uit het Zuiden, een paartje op de wijde velden om de plas-sen van het Prinsenhof. Komt ge te dicht bij naar hun zin, dan stappen ze rustig weg met groote passen of ontplooiën de mooie wieken met de zwarte wit omzoomde slagpennen om een eindje verder weer neer te vallen. Maar in volle actie ziet ge ze wanneer de lente is doorgekomen. Dan pronkt het mannetje voor zijn uitverkorene met alle veer en vleugel, houdt hij voor haar zijn zweefvluchten

na met snelle wiekslagen omhoog te zijn gestegen en zendt ver en luid zijn paringsroep uit: tlaü-ie! tla-ü-ie! al weer en weer. Kostelijk klinkt die wulpenfluit tusschen het gejoel van kievit, grutto, tureluur, 't gemek en getjoek der snippen.

Dan is het voorjaar. Echt voorjaar wanneer weer de wulpen roepen. Het nest is niet gemakkelijk te vinden. Daar moet ge al bij toeval tegen oploopen, want, gewoonlijk heeft de op wacht staande man u al lang gezien en zijn waarschuwingskreet naar zijn ega gezonden. De eieren zijn groot, olijfkleurig, donker gevlekt. Een heel enkele maal echter kunt ge het treffen dat het vrouwtje zoo broedsch is, dat het u tot op een paar meter van het nest laat naderen, terwijl het rustig op de eieren blijft zitten. Alleen verraad het knippen van de bruine oogen dat zij op haar hoede is. De aanwezigheid van kleine wulpjes op het Meische land bespeurt ge dadelijk aan het op hinneken gelijkende: hi hi hi hi! waarmee de ouden al cirkelend om uw hoofd hen waarschuwen en u trachten weg te lokken. Het zijn leuke donsballietjes op hooge, leigrijze pootjes, de kleine regenfluitertjes, die zich voeden met al het kleine wriemelende, hippende en wippende gedierte van akker, strand en hei. En straks gaan ze met anderen mee zwerven, bereiden zich op de hei gastmalen van de bossen van kraai- en lepeltjeshei, in de duinen van de bramen.... tot dat het gure getij hen de reis naar het Zuiden weer doet aanvaarden. Dan klinkt 's

avonds hun trekroep! wuu-lie! wuu-lie! zooiets als vaar-wel! vaarwel! Maar een deel blijft hier overwinteren aan de Zeeuwsche en Zuid-Hollandsche stroomen, de Wadden en het IJsselmeer. Dat zou de eersten om hun in Lentemaand weerkerende familieleden, aan het strand, in de duinpannen, tusschen de stuifdennen, in het waterland te verwelkomen met sonoor, hobo-geluid: thu-ü-ie! tlaü-ie!

EEN neef van MEYERBEER kwam eens bij ROSSINI en verzocht

dezen hem een treurmarsch te mogen voorspelen, dien hij op den dood van zijn oom gemaakt had. ☼ Nadat Rossini geduldig toegelusterd had, zei hij: „Heel mooi, maar — ik had toch liever gezien, dat U gestorven was en uw oom den treurmarsch geschreven had!”

JONGE WULP

SPOOR VAN DEN WULP IN HET DUIN

WULP BIJ ZIJN NEST